

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Leaving Certificate 2021

Marking Scheme

Czech

Higher Level

Note to teachers and students on the use of published marking schemes

Marking schemes published by the State Examinations Commission are not intended to be standalone documents. They are an essential resource for examiners who receive training in the correct interpretation and application of the scheme. This training involves, among other things, marking samples of student work and discussing the marks awarded, so as to clarify the correct application of the scheme. The work of examiners is subsequently monitored by Advising Examiners to ensure consistent and accurate application of the marking scheme. This process is overseen by the Chief Examiner, usually assisted by a Chief Advising Examiner. The Chief Examiner is the final authority regarding whether or not the marking scheme has been correctly applied to any piece of candidate work.

Marking schemes are working documents. While a draft marking scheme is prepared in advance of the examination, the scheme is not finalised until examiners have applied it to candidates' work and the feedback from all examiners has been collated and considered in light of the full range of responses of candidates, the overall level of difficulty of the examination and the need to maintain consistency in standards from year to year. This published document contains the finalised scheme, as it was applied to all candidates' work.

In the case of marking schemes that include model solutions or answers, it should be noted that these are not intended to be exhaustive. Variations and alternatives may also be acceptable. Examiners must consider all answers on their merits, and will have consulted with their Advising Examiners when in doubt.

Future Marking Schemes

Assumptions about future marking schemes on the basis of past schemes should be avoided. While the underlying assessment principles remain the same, the details of the marking of a particular type of question may change in the context of the contribution of that question to the overall examination in a given year. The Chief Examiner in any given year has the responsibility to determine how best to ensure the fair and accurate assessment of candidates' work and to ensure consistency in the standard of the assessment from year to year. Accordingly, aspects of the structure, detail and application of the marking scheme for a particular examination are subject to change from one year to the next without notice.

Část 1

[40 bodů]

1. Vysvětlete vlastními slovy: [5 bodů]

a) „generace“ – pokolení; soubor osob narozených a žijících přibližně ve stejné době; v rodině potomstvo jedné dvojice rodičů; používá se i ve smyslu příslušnosti k typu technických zařízení určité vývojové etapy (tabletová generace)
b) „konzument“ je někdo, kdo něco spotřebovává, může mít fyzický význam (konzumace jídla, služeb apod.) nebo psychický (konzumace nějaké informace)
c) „nezmapovaný terén“ – neznámá oblast; něco, co není prozkoumáno, neexistuje vyznačená cesta
d) „dát na zlatém podnose“ – někdo dostane něco bez práce, bez osobní snahy, bez jakéhokoliv úsilí
e) „kámen úrazu“ – problém, který brání něco vůbec nebo dobře provést

2. Vysvětlete na základě textu, proč autorka nazývá Alici Kavkovou „herní archeoložkou“. [5 bodů]

Archeologie je veda, kdy člověk něco hledá v minulosti, „hrabe se v ní“, stejně tak Alice Kafkaová hledá v minulosti tehdejší hry a musí se „přehrabovat“, aby je našla, je to zdoluhavá práce, která vyžaduje spoustu trpělivosti.

3. Vysvětlete na základě textu, jakým způsobem získává Alice Kafkaová informace o hrách zmiňovaných v textu. [5 bodů]

Ptá se na staré hry všude, kde přijde, například i při návštěvě restaurace, kde vyzývá ostatní hosty, aby s ní tyto hry hráli.

4. Vysvětlete na základě textu, proč si autorka myslí, že děti měly dříve více času na hry než dnes. [5 bodů]

Děti neměly tolik organizovaný volný čas, jako mají teď, v současné době se málo dětí pohybuje venku bez dozoru rodičů, případně nemají čas na „neorganizovanou zábavu“, protože mají odpoledne vyplněná kroužky a jinými volnočasovými

aktivitami. Samozřejmě hrají roli i technické vymoženosti, dřív sice byla v rodinách televize, ale nic v ní nedávali, v současné době je velké množství programů, ze kterých si děti mohou vybírat. Existují mobilní telefony, tablety, hrací konzole apod. To vše děti odtrhává od volného hraní venku.

5. Vysvětlete na základě textu, proč autorka považuje skutečnost, že se řetězec předávání her z generace na generaci přerušil právě v dnešní době, za paradoxní? [5 bodů]

Paradox spočívá v tom, v současné době máme mnohem lepší komunikační prostředky, než jsme měli v minulosti, jsme mnohem více propojeni díky sociálním sítím, je mnohem jednodušší informace uchovávat. Dříve se to předávalo jen učením se z generace na generaci a fungovalo to. Dnes přes všechno technické vybavení předávání nefunguje.
Prostor pro vlastní názor.

6. Napište vlastní názor na tvrzení z textu, kde říká Alice Kavková dnešním rodičům „škodiči“. [5 bodů]

Rodiče vs. škodiči jsou slovní hříčkou. Autorka ji používá, protože se domnívá, že velmi často jsou rodiče příčinou toho, že děti nemají volný prostor a čas na samostatné a volné hraní, protože jim k tomu nedají příležitost. Plánují jim volný čas, takže jsou děti maximálně vytížené, zároveň jim ale nedovolí, aby byly venku samy, když je k tomu příležitost. Zároveň jsou rodiče sami vytížení prací, takže nemají čas se dětem věnovat.
Vlastní vysvětlení: vlastními slovy, bez opsání frází z textu.

Poznámka: V částech 2 a 3 jsou odpovědi posuzovány podle následujících kritérií:

1. Srozumitelný záměr – uchazeč rozumí otázce a ví, jak začít s odpovědí
2. Souvislost odpovědi – uchazeč užívá odpovídající a vhodnou slovní zásobu, styl odpovědi je jasně strukturovaný a cílevědomý
3. Efektivita jazyka – uchazeč je schopen komunikovat v jazyce jasně a plynule
4. Pravidla: gramatika, pravopis

Část 2

[40 bodů]

Napište esej (minimum 300 slov) na jedno z následujících témat, s použitím argumentů pro a proti vyjádřete vlastní názor:

1. Kdo si hraje, nezlobí.
2. „Nemůžete si vymýšlet vlastní fakta jen proto, že se vám nelíbí, co slyšíte.“ (Greta Thunberg)

Jasně psaná kompozice, odpovídající tématu, se souvisle organizovanými myšlenkami, srozumitelným záměrem a rozumným vyjadřováním.

